

ČLOVEKOVE PRAVICE V ŠESTIH SKLONIH

(Resničen domišljjski spis)

Joj, kako se tale dan vleče! Toliko učenja, sedaj pa še domača naloga! Profesorica se je pri slovenščini ujezila, ker Luka ni znal sklanjati. V trenutku smo dobili domačo nalogo. Vsi! Kar je vsekakor krivično in bi se pravzaprav morali pritožiti ...! Le kaj imamo drugi pri tem, če se Luka ni naučil sklanjati! Zakaj naj bi bil to npr. moj problem?! Ahhh! Da vidim, kaj sploh imamo za nalogo ... Aha, tukajle piše ... Sklanjajte besedno zvezo »človekova pravica« v množini. Za-ni-mi-vo! Še sreča, da ni težko! Da ne gre za kakšno posebnost! No, tele »človekove pravice« bom pa že hitro obvladala! Za vsak slučaj, da se res ne bom kje zmotila, bom pisala še vprašalnice. Sedajle je ura pol osmih. Če pohitim, bom do filma ob osmih lahko brez težav še povečerjala in si pripravila šolsko torbo za jutrišnji dan ... Super! Tole bo šlo, kot bi mignil! No, pa začnimo! Imenovalnik: Kdo ali kaj JE? – človekove pravice.

Rodilnik: Koga ali česa NI? – človekovih pravic.

Dajalnik: Komu ali čemu ... Kaj bi sedaj šlo tukaj zraven ...? Hjoj, v osnovni šoli smo si pomagali tako, da smo rekli Komu ali čemu DAM? Samo to je tako bedasto! Le kako naj ob takih bedastocah ubogi osnovnošolček vzljubi svoj jezik! Ampak, da ne bom sedaj izumljala tople vode, ker se mi mudi, naj bo v imenu dobre stare osnovne šole kar vprašalnica Komu ali čemu DAM? – človekovim pravicam.

Tožilnik: Koga ali kaj ..., Koga ali kaj ..., recimo ... VIDIM? – človekove pravice. Joj, kako je šele to bedasto! Bolje bi bilo, če bi se spraševala v mislih ... Ampak sedaj ne bom prepisovala, sicer bom zamudila film. Pa še večerjati moram ...

Mestnik: Pri kom ali pri čem ...? Kako je že tole ...? Da ni slučajno Pri komU ali pri čemU? Eh, menda ni ...! Sicer bom pa potem poklicala Jasno. Ona je strokovnjakinja za jezik. Samo upam, da mi ne bo »nakladala« predolgo, zakaj ni U-jev. Torej Pri kom ali pri čem SEM ali SEM BIL? – pri človekovih pravicah. Pa saj to ni res, kakšne »svetovne bedarije«! Če me profesorica jutri pokliče, naj preberem domačo nalogo, vprašalnic zagotovo ne bom brala ...!!! In še zadnji sklon ... S kom ali s čim SEM ZADOVOLJEN? – s človekovimi pravicami ... Tako, pa sem gotova! No, da vidim sedaj, kaj je nastalo ... človekove pravice, človekovih pravic, človekovim pravicam, človekove pravice ... Kako preprosto, če se človekove pravice skrčijo le na »simpl« jezikovno domačo nalogo. Zastavljaš si bolj ali manj neumne vprašalnice za sklone in paziš na samostalniške in pridevniške končnice. Če bi morali pisati o POMENU te besedne zveze, bi zamudila tudi Odmeve in Oddajo o kulturi. Sploh ne vem, kako bi začela tako razmišljanje. Če bi hotela človekove pravice

samo naštetih, bi porabila precej papirja. Temeljna je gotovo že pravica do življenja, kajti življenje je osnovni pogoj, znotraj katerega lahko potem delaš vse – dobro in slabo – celo sklanjaš lahko ...

Pomembna je tudi pravica do izobraževanja – če si izobražen, se vsaj zavedaš, da te izkoriščajo ...

Pravica do dela ...! Ta se mi zdi zadnje čase vedno bolj kršena, saj je vse več ljudi brez dela, kar jim onemogoča eksistenco.

Otroci morajo imeti npr. pravico do pozornosti staršev, ne pa da se ti od jutra do večera pehajo za zaslužkom. Živeti morajo v miru in brez skrbi za vsakdanje preživetje. Odrasli jim nimajo pravice nalagati nalog, ki jih sami ne zmorejo, in jih izpostavljati nevarnostim, tako da jih velikokrat še mladoletne pošiljajo v vojne, na ulico itd.

Tudi čisto in zdravo okolje je temeljna pravica vseh ljudi. Nihče nima pravice v imenu kopičenja bogastva uničevati zraka, vode in zemlje ter tako krčiti življenjskega prostora sočloveku.

Človek ima pravzaprav ogromno pravic. Problem je, ker jih ne spoštuje, oziroma upošteva samo tiste, ki so bolj »njemu na kožo«.

Človekova pravica, ki pa si jo zadnje časa ukinjamo že kar sami, se meni zdi tudi pravica do smeha. Glasnega in prešernega. Mar ni smeh govorica srečnega človeka, ki se mu najbrž ne dogaja nič posebno hudega?

Terorizem, ki v zadnjih letih pretresa svet, se mi zdi, da jemlje ljudem tudi eno njihovih temeljnih pravic, to je pravico do svobodnega gibanja, potovanj, raziskovanj in posledično komunikacije z ljudmi na vseh koncih sveta.

Če natanko premislim, kako je z vprašalnicama za prvi in drugi sklon, lahko ugotovim, da človekove pravice SO, hkrati pa tudi, da jih NI. So na papirju in jeziku ljudi, NI pa jih velikokrat v resnici, ko jih posameznik išče. Tisti Komu ali čemu DAM? mogoče niti ni tako neumno vprašanje, če ga razumem, kot npr. da dam svoj prispevek k večjemu upoštevanju človekovih pravic. Če na vprašanje Koga ali kaj vidim? odgovorim, da vidim človekove pravice, potem je to gotovo ena večjih laži, saj se zdi, da so hudobne sestre pravic, to so KRIvice, veliko bolj vidne, in to prav na vsakem koraku: v številnih mladih brezposelnih, ki jim umirajo sanje o lastnem lepem življenju, v študentih, od katerih mnogi iz dneva v dan teže študirajo, otrocih, ki se mnogokrat brez nadzora potikajo po ulicah in gostilnah itd.

Po mestniku bi se dalo vprašati tudi O kom ali O čem GOVORIM? in odgovoriti, da o človekovih pravicah. A kaj pomaga, če vsi samo govorimo, pa malo naredimo in tudi verjamemo ne več!

V šestem sklonu sem napisala, da sem ZADOVOLJNA s človekovimi pravicami. Sem res? S svojimi morda res še kar, kaj pa če gledam širše, to pomeni manj egoistično? To pa je že popolnoma druga tema ..., o kateri pa profesorica pravzaprav K SREČI! ni spraševala ... Ampak ..., kaj pa, če je bil njen namen prav ta in nas je spet ujela v past, da smo razmišljali več, kot bi tedaj, če bi od

nas to posebej zahtevala ... Pa tako enostavno se mi je zdelo to sklanjanje ..., sedaj pa sem zamudila že skoraj ves film, da o večerji sploh ne govorim ...

Barbara Slivnik, 3. f
Gimnazija Celje – Center
Kosovelova 1
3000 Celje
Mentorica: Darja Poglajen, prof.